

Négy szín: VÖRÖS

A vörös a vér és a tűz színe. Mindkettő lehet pozitív és negatív jelentésű. A vérről ugyanúgy eszünkbe juthat a háború, a gyűlölet, az agresszió, a vérengzés, mint az erő, a szerelem, a melegség és a szenvedély. A tűzben (vörös kakas) ugyanúgy ott a pusztítás és a megtisztulás. Ezt a megújulást szimbolizálja a fönix a tűzmadár is. A cinóbervörös madár – ahogy Kínában nevezik – szerencsét és hosszú életet ígér. A fönixben a pusztító tűz (a gyűlölet és háború) és az életadó újjászületés egyaránt megtestesül.

Krisztus cinóbervörös köpenye is egy egész sor szimbólumot hordoz: ez a vörös a mártírság, a mártírok vérenek színe, élet és halál fölötti hatalmat jelképez, de a hit a beteljesülés és a szerelem színe is. Valószínűleg a vörös volt az első szín, melyet az

ember érzékelni tudott. Olyan agysérüléseknél, melyek átmeneti vaktságot okoznak, a felépülő beteg először a vörös színt érzékeli, más színeket mindig csak később.

Az őskori vadásznépek számára is a vörös volt a legfontosabb szín. Úgy tartották a Földanya ajándéka, létfenntartó erőt tulajdonítottak neki, e miatt lehet, hogy több kőkori sírban vörös okker púderba ágyazott csontvázakra bukkantak. Némelyik sírban 10 kilónyi okker port találtak.

Az őskori barlangfestők is mágikus erőt tulajdonítottak a vörös színnek. Valószínűleg azért festettek szinte mindig, minden állatot vörös okkerral vagy vasoxiddal, hogy azok termékenységét e varázslattal is fokozzák.

A hit, hogy a vörös szín véd a gonosz hatásoktól később is széles körben elterjedt volt. Fákat, tárgyakat, és állatokat is vörösre festettek. A harcosok baltáikat és lándzsáikat vörösre festették, hogy mágikus erőt adjanak fegyvereiknek. Ez Ausztráliában az aboriginaloknál még ma is élő szokás. Történészek feltételezik, hogy a kőkori vadászok fegyvereiket az elejtett állatok vérebe mártották, később pedig a germán harcosok saját magukat is ellenségeik vérevel mázolták össze, ahogy az a Szigfried mondában / legendában is olvasható. A római gladiátorok pedig legyőzött, haldokló ellenfeleik vérét itták, hogy azok erejét magukhoz vehessék. Más népek újszülött gyermekeiket fűresztötték szép és erős állatok vérebe.

A középkorban azt gondolták a vörös amulettek megvédik viselőjüket. Hitük szerint a vörös rubin medál viselőjét sebezhetetlenné teszi. A vörös ágyneműről azt gondolták, aki benne alszik, azt megvédi a

vörös betegségektől – láztól, kiütésektől, vetéléstől, koraszüléstől.

Vörös rózsza

A vörös rózsza a szerelem és a hűség szimbóluma. Egy görög legenda szerint az első vörös rózsza Adonisz véreből nőtt, akit egy vadászon egy vadkan ölt meg. A görögöknél a rózsza a növekedés és elmúlás jelképe volt, de a szerelemé és vonzalomé is.

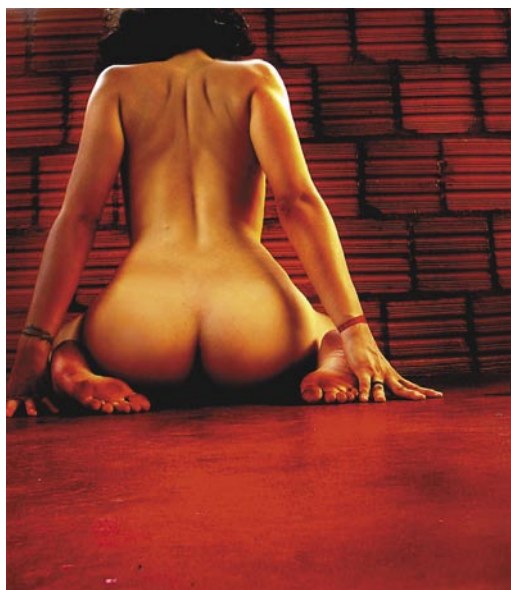
Vörös az alkímiában

A középkori alkímiában a vörös volt a színek színe. A cinóbervörös festékanyag (higanyszulfid) előállítása higanyból és kénből az a kísérlet volt, melyet minden alkímista el tudott végezni. A cinóbervörös előállítását a „bölcsök köve” felfedezését megelőző lépésnek tekintették. Azt képzelték ugyanígy hasonló „értéktelen” anyagokból aranyat is elő lehet állítani.

Vörös az öltözködésben – természetes színezékekkel.

A rómaiaknál bíbervörös öltözetet csak a császár viselhetett. A szenátoroknak meg kellett elégedniük azzal, hogy a tógájuk köré egy bíbor színű övet köthetnek. Ahogy a rómaiaknál, a német császároknál és kardinálisoknál is a hatalom státusszimbóluma volt a vörös öltözet.

A francia forradalomig Európában meghatározott rendje volt, ki milyen színű öltözetet viselhetett. A tiszta

színeket a gazdagoknak és nemeseknek tartották fenn. A természetes színezőanyagokból a színek előállítása, kinyerése rendkívül nehéz volt, mivel ezek többnyire nem adtak tüzes színeket. Az első elterjedt vörös festőnövény – a **festőbuzér** (Krapp) – csak halvány vörös színre tudtak festeni textiljeiket. Csak később, bonyolultabb eljárásokkal sikerült intenzív vörös árnyalatokat festeni: először a **törökvöröset** (Türkishrot) előállítani a festőbuzérból majd, a **bíbortetű** (Cochenille) véréből sikerült igazán ragyogó vöröset előállítani. (ezzel színezték a római császárok tógáját)

A középkorban a vörös kabát viselése a nemesek számára volt fenntartva. A nemesség hatalmának elvesztése és a szintetikus színezőanyagok feltalálásával a vörös szín is elveszti státusszimbólum jellegét. Ezután a vörös már nem csak királyok, kardinálisok, és bírák számára van fenntartva. Bár a német Szövetségi Alkotmánybíróság bírái ma is vörös gyapjúköpönyeget (talárt) viselnek. Ez az élet és halál fölötti uralmat jelképezte. A 19.századig a vörös a zsoldos katonák uniformisának színe is.

Ma a vörös ruha elsősorban szexuális tartalmú: vadító és kihívó. ✓

Vörös a politikában

A vörös szín hatását gyakran használták politikai céllal is. A vörös a zászlóknál leggyakrabban használt szín, mivel messziről ez a szín látható legjobban. 1907-ben a Nagy Októberi Szocialista Forradalom után a vörös a szocializmus és kommunizmus szimbóluma lett. A vörös zászló egy olyan hideg országban, mint Oroszország egyébként is mindenki számára pozitív tartalmú volt. A moszk-

vai Vörös teret szép térnek is nevezik, a Vörös Hadsereget pedig pompás hadseregnek is nevezték. Az orosz „kraszna” szó egyszerre jelent vöröset és szépet. Nyugaton ezzel szemben a vörös politikai értelemben inkább negatív tartalmú. A

nemzeti szocialisták fekete horogkeresztje háttérében is a vörös szín állt.

A vörös szín élettani hatása

A vörös színt jótékony / jóleső és meleg hatása miatt gyógyászati célból is használják (infravörös sugárzás – lámpák). Általában a vörös ösztönző, élénkítő, szuggesztív, izgató és étvágygerjesztő. A vörös szín pusztán érzékelése gyorsítja az anyagcserét. A vörös szín (piros) a gyerekek kedvence.

A vörös az érzelmi kitörések színe is: ha az ember elszégyelli magát, vagy dühös lesz elvörösödik. Ha valaki elveszti a fejét, arra azt mondják vörösen lát.

A közlekedésben a vörös a tiltás színe. A piros lámpa tiltja a továbbhaladást, a vörös szegélyű közlekedési táblák tiltanak, vagy valamilyen veszélyre hívják fel a figyelmet. Az autók féklámpája és hátsó lámpája is vörös, mert ez a szín érzékelhető legtávolabbról. Az autók vészvillogója, vagy a faipari gépek vészkipcsolója szintén vörös.

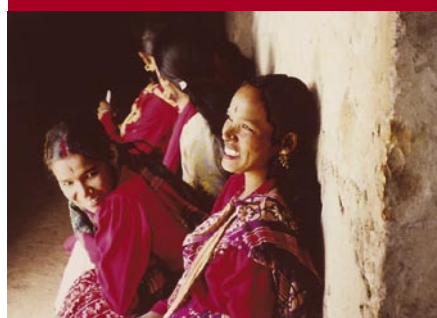
Vörös a reklámban

A vörös szín a reklámokban gyakran az erotikus érzékeket mozgatja meg: vörös ajkak, tűzpiros autók, stb. A Coca-Cola vöröse hatékonyságot és energiát suggerál. Mivel elég tolatkodó szín.

Szikszai László

AURO NATURFARBEN

természetesen a legjobb!

www.auro.hu

AURO-Info: 30/3969-439